

طرحی که بالاخره تصویب شد الزام به شفافیت در اقتصاد ایران

امروزه شفافیت اطلاعات در اقتصاد تمام کشورها به عنوان رکن و محور توسعه محسوب می شود.

توجه ویژه ای که اغلب کشورها برای رسیدن به رشد اقتصادی مطلوب از منظر ایجاد شفافیت در اطلاعات اقتصادی خود اعمال کردند بسیار حائز اهمیت و به شکلی دارای ویژگی خاص می باشد که باعث ایجاد کارایی لازم در بازارهای مختلف می شود و هدف از کارایی در اقتصاد هم، تخصیص بهینه منابع ملی است. در مقابل عدم شفافیت، کارایی اقتصاد کشور را دچار چالش می کند و آثار ناشی از آن منجر به از بین رفتن منابع ملی می شود.

شفافیت اطلاعات علاوه بر کمک به رشد و توسعه اقتصادی کشور، موجب ایجاد اعتماد عمومی در جامعه هم می شود چرا که در حوزه شفافیت اطلاعات، رویکرد و نگاه بر اساس داده های واقعی شکل می گیرد و داده های اطلاعاتی کاملا واضح و شفاف، می تواند مبنای یک برنامه ریزی صحیح باشد. از یکسو در جامعه ای که اعتماد مردم به نظام آن افزایش پیدا کند این موضوع باعث تقویت بنیه ای نظام و حاکمیت می شود و به ارتقا جامعه و حاکمیت کمک خواهد کرد. در مقابل، فساد یکی دیگر از پیامدهای بارز عدم شفافیت در اقتصاد کشور است و میزان فساد اقتصادی اغلب کشورهای دنیا نیز به میزان شفافیت در اطلاعات اقتصاد آن کشورها مربوط می شود پس می توان گفت که عدم شفافیت در اقتصاد کشور، فساد اقتصادی بیشتری را به دنبال خواهد داشت چنانکه در دنیا نیز کشورها را بر اساس رتبه های مختلف در حوزه مبارزه با فساد اقتصادی و شفافیت اطلاعات ارزیابی کرده اند. یکی از اقدامات مهمی که در سال های گذشته در دنیا شکل گرفته است رتبه بندی کشورها بر اساس شفافیت اطلاعات آن کشور است که ایران متأسفانه در رتبه قابل قبولی قرار نگرفته است. در بین ۱۷۷ کشور دنیا در سال ۲۰۱۶ رتبه ایران ۳۳ بوده که نشان می دهد کشور ما در انتهای جدول این رتبه بندی قرار دارد و این وضعیت در تقابل با نیازهای توسعه ای کشور است. در عین حال برای افزایش اعتماد عمومی جامعه، مبارزه با فساد و افزایش کارایی و اثربخشی در اقتصاد کشور از جمله اقداماتی است که در سال های گذشته پیگیری شده است و یکی از این جمله موضوعات مطرح شده، بحث شفافیت اطلاعات بنگاه های اقتصادی بود که در طول سال گذشته، توسط اینجانب در مجلس مطرح شد و با پیگیری که انجام دادیم خوشبختانه قانون شفافیت اطلاعات در صحن علنی مجلس تصویب و به تائید شورای نگهبان رسید.

در آغاز به کار مجلس دهم در سال ۹۵ الزامات این قانون (ضمانت های اجرای قانون شفافیت اطلاعات) را هم تدوین کردیم که بتوانیم قاطعانه در اجرای قانون شفافیت اطلاعات اقتصادی در کشور عمل کنیم. در این قانون، تمام بنگاه های اقتصادی فارغ از اینکه مالکیت آن به عهده چه کسی است از قبیل نهادهای عمومی غیر دولتی، مجموعه نهاد های نظامی و انتظامی کشور، نهادهای انقلاب اسلامی، مجموعه صندوق های بازنشستگی کشور، خیریه ها، نهادهای وقفی و همه بنگاه های اقتصادی کشور مکلف می شوند که صورت های مالیاتی خود را نزد سازمان بورس افشا کنند و این افشای اطلاعات نزد سازمان بورس می تواند به خیلی از موضوعات مرتبط با اقتصاد کشور که اطلاعات آن موجود نیست، کمک کند. بدون تردید، تصویب قانون شفافیت اطلاعات اقتصادی کشور از اهمیت بسیار زیادی برخوردار است و بر همین اساس اخیرا ضمانت هایی اجرایی این قانون در مجلس دهم تصویب شده و نزدیک به دو ماه است که توسط رئیس جمهور ابلاغ شده است. اجرای این قانون می تواند در ماه های آینده بسیار کمک کند تا داده های مربوط به صورت های مالی تمام شرکت ها را در اقتصاد کشور داشته باشیم و بتوانیم براساس آن تصمیم گیری کنیم. دومین اقدام در تکمیل این موضوع نیز افشای اطلاعات اقتصادی اشخاص حقیقی است؛ کسانی که از مدیران، مسئولان و کارگزاران نظام هستند و از زمانی که می آیند تمام اطلاعاتشان موجود است ورودی ها و خروجی های ایشان از ابتدا تا انتهای مسئولیتشان را باید اعلام و شفاف کنند.

موضوع دیگر، شفافیت در حوزه موسساتی است که به عبارتی اعتبار دهنده به افشای اطلاعات هستند که نام آنها حسابداران و حسابداران است. وضعیت موجود ما چه در بخش خصوصی که جامعه حسابداران رسمی است و چه بخش عمومی که سازمان حسابرسی است، نشان دهنده این موضوع است که در این حوزه کارایی لازم وجود ندارد و نیازمند یک اصلاحات اساسی است که پیگیری این موضوع هم با جدیت در دستور کار است.

* رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی

محمد زافور ابراهیمی

باور قلبی آیت اله هاشمی به ظرفیت مردمی کشور الگوی عینی اعتدال

توفیق داشتیم که در دولت یازدهم و به عنوان خدمتگزار مردم کرمان در کسوت استاندار، ارتباط نزدیکی با آیت اله هاشمی رفسنجانی داشته باشیم و در ارتباط با مسائل کرمان با ایشان دیدار و مشورت کنم.

هر چند این ارتباط تنها به این دوره محدود نمی شود و در زمان جنگ هم که فرماندهی جنگ را بر عهده داشتند از نزدیک شاهد تدابیر و راهبری موثرشان در اداره امور جنگ و گذر از بحران های آن مقطع، بودیم. فراتر از این موارد، نقشی است که به شکل بسیار برجسته در قبل از پیروزی

علیرضا رزم حسینی

انقلاب، حین پیروزی و در سال های پس از استقرار نظام جمهوری اسلامی داشتند. هر چه از ایشان در تمام این سال ها دیده و شنیده بودیم را در ۳ سال گذشته نیز شاهد بودیم که مجموعه ای از خصوصیات و ویژگی های ممتاز را در عمل و رفتارشان شامل می شود. به عنوان یک ویژگی بارز آیت اله هاشمی می توانم به سعه صدر و صبر وی اشاره کنم که در هر شرایطی اینگونه بودند چنانکه اگر بخواهیم امروز الگویی را در زمینه صبر و استقامت مطرح کنیم بی اختیار نام آیت اله هاشمی به زبان می آید. اینکه فردی تا این اندازه صبر داشته باشد و در برابر ناملایمات و سختی ها هم بر آرامش و سعه صدر و تدبیر و تفکر تکیه نماید، بسیار نادر است.

بر این نکته همه مردم و مدیران کشور، اتفاق نظر دارند و به روحیه والای ایشان، اذعان دارند. هر بار که خدمت ایشان رسیدیم، گزارش مربوط به استان را با دقت تمام تانها می شنیدند و با حوصله به همه موارد مطرح شده می پرداختند که علاوه بر هوش و ذکاوتی که از ایشان در می یافتیم، شاهد تعلق خاطر ویژه آیت اله هاشمی به استان کرمان هم بودیم. اشراف و تسلط آیت اله به همه موضوعات و مسائل کشور و موضوعات روز هم چنان بود که باور نمی کردی بالای ۸۰ سال از عمر خود را سپری کرده اند.

وجه بارز دیگر شخصیت ایشان، اعتدال در رفتار و گفتار و منش و کردارشان بود و بر همین اساس با تاید حرکت اعتدالی آغاز شده در استان، تاکید داشتند این مسیر به توسعه کرمان می انجامد و باید تداوم بیابد. شخصیت آیت اله هاشمی رفسنجانی از افراط و تفریط به دور بود و تاکید مداوم ایشان بر رعایت انصاف و عدالت بود و خود نیز پایبندی کامل به این موضوع داشتند اما در برابر بی انصافی ها و ناملایمات، چاره را در صبر و مدارا می دیدند که می توانند به عنوان الگو، همواره ایشان را به خاطر داشته باشیم و با این ویژگی های ممتاز از وی یاد کنیم. به توسعه کرمان اشاره کردم و لازم می دانم این نکته را هم مطرح کنم که عمیقاً به توسعه و تحول استان، علاقه مند بودند و همه مسائل استان را دنبال می کردند. به همه ظرفیت ها و توانمندی های استان هم اشراف داشتند و با آگاهی کامل در خصوص توسعه استان و مسیر در پیش گرفته شده، اظهار نظر می کردند.

آخرین دیدار ما به چند روز قبل از رحلت آیت اله بر می گردد که در آن از فضای موجود در استان ابراز رضایت کردند و تصریح فرمودند: مدل توسعه ای فعلی استان کرمان با دستاوردهایی که در محرومترین مناطق استان داشته، حتی می تواند کشور را هم نجات دهد و به توسعه برساند.

کار ما البته در گزارش دهی به حضرت آیت اله هاشمی از آن جهت آسان بود که خود ایشان در دوره های مختلف مسئولیتی که داشتند به گوشه و کنار کرمان سفر کرده بودند و در جریان جزئیات شرایط شهرها و روستاهای استان هم بودند. در مورد مدل مدیریتی فعلی استان و تقسیم کرمان به ۸ منطقه اقتصادی ابراز رضایت فرمودند و بر دوری از حواشی سیاسی در این مسیر تاکید ویژه داشتند. نکته آخری که باید در این فرصت، در مورد آیت اله هاشمی یادآور بشوم باور ایشان به ظرفیت های عظیم مردمی کشور و استان بود آنجا که در همین دیدار آخر هم تاکید کردند: «اگر به اقیانوس ملت ببیندیم همه مشکلات حل خواهد شد و نظام را بیمه کرده ایم». باور و اعتقاد قلبی آیت اله هاشمی بود که اعتماد به مردم در همه زمینه ها، کارساز و راهگشا خواهد بود.

تاکید مداوم آیت اله هاشمی بر مشارکت جویی و تکیه بر توان مردم برای غلبه بر موانع اقتصادی و مسائل اجتماعی بود و اعتماد به مردم را نقطه قوت مدیران موفق در همه دوره ها مطرح می کردند.

وی باور داشتند که مردم خوب و فهیم ایران و کرمان نیز همواره پاسخ مناسبی به اعتماد مدیران کشور داده اند و در همه عرصه ها، همراه بوده اند.

* استاندار کرمان